

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๐/๒๕๖๘

วันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	นายธนิต มั่นศรี	ผู้ร้อง
		ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า ที่ ๑	
		นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายธนิต มั่นศรี (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธนิต มั่นศรี (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่ตรวจสอบและมอบนโยบายแก่กรมชลประทานให้ซ่อมแซมฝายชั่วคราวกันแม่น้ำปิง (ฝายวังบัว) บริเวณพื้นที่บ้านโขมงหัก ตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ให้มีความมั่นคงแข็งแรงและกลับมาใช้งานตามปกติ ต่อมานายอรรถกร ศิริลัทธยากร (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ติดตามและเร่งรัดการซ่อมแซมฝายวังบัวตามข้อสั่งการของผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่าและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ผู้ร้องเห็นว่า ที่ชายตลิ่งแม่น้ำปิงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน การดำเนินการบริเวณชายตลิ่งรวมถึงการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงล่าง

- ๒ -

ลำแม่น้ำต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลและปฏิบัติตามกฎหมาย การที่ผู้ถูกร้องทั้งสอง
สั่งการและติดตามการซ่อมแซมฝายวังบัวที่ปลูกสร้างล่งลำแม่น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า
โดยไม่มีเหตุจำเป็นต้องเร่งรัดให้ซ่อมแซมฝายดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศ
และทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ปวงชนชาวไทยของผู้ร้อง
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๕๐ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๕๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียน
อยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วจะนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป
แต่เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่สั่งการและติดตามให้หน่วยงานของรัฐซ่อมแซมฝายวังบัว
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓

๒. กรณีรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ยังคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กระทำการโดยมิชอบตามที่กำหนดในมาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๖ วรรคสอง
จะเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบโดยองค์กรอิสระได้เช่นเดียวกับกรณีที่ยังดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญ
คุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิ
หรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจ
หลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณา

- ๓ -

วินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองสั่งการและติดตามการซ่อมแซมฝายวังบัว จังหวัดกำแพงเพชร ที่ปลูกสร้างล่งล้ำแม่น้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ปวงชนชาวไทยของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๕๐ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ ซึ่งการยื่นคำร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสอง เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องทั้งสองเท่านั้น กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๔ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อดุชานน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณกต เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัตนมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ